

A 2014 ÉVI POINT ALPHA-DÍJ ÁTADÁSA
NÉMETH MIKLÓSNAK, MAGYARORSZÁG KORÁBBI MINISZTERELNÖKÉNEK
A MAGYAR-OSZTRÁK HATÁR – KELETNÉMET MENEKÜLTEK ELŐTTI – MEGNYITÁSÁNAK
25. ÉVFORDULÓJÁN

BEVEZETÉS

Geisa egy kis település a két német tagköztársaság, Hessen és Thüringia határán. Ez a határ több mint két évtizede még a két Németország, az NSZK és az NDK határvonala volt és ezen a szép, dimbes-dombos tájon működött akkoriban *Point Alpha* néven egy kulcsfontosságú amerikai katonai megfigyelési pont.

Az egységes Németország létrejötte után ezen a helyen olyan, Point Alpha nevű emlékhely létesült, amely azóta a hidegháború megszűnésének és a német egységnek a szimbólumává vált.

Ezt fejezték ki a német civil szervezetek a *Point Alpha-díj* alapításával, amellyel olyan politikusokat, államférfiakat tüntetnek ki, akik kiemelkedő módon hozzájárultak a német egység létrejöttéhez, az európai országok gazdasági, politikai és kulturális közeledéséhez.

A díjat mindeztidáig olyan kiemelkedő politikai személyiségek kapták meg a Német Egység kuratóriumától, mint az idősebb *George Bush* amerikai elnök, *Helmut Kohl* német kancellár, *Mihail Gorbacsov*, a Szovjetunió utolsó elnöke, *Vaclav Havel*, Csehország elnöke, *Helmut Schmidt* egykori német kancellár, *Felipe Gonzales* spanyol miniszterelnök, *Lech Walesa* lengyel elnök.

A 2014. évben a kuratórium úgy döntött, hogy a Point Alpha-díjjal *Németh Miklóst*, Magyarország volt miniszterelnökét tünteti ki. A döntést azzal indokolták, hogy a vasfüggöny lebontásának és a magyar-osztrák határ – keletnémet menekültek előtti – megnyitásának 25. évfordulóján a legérdemesebb kitüntetett az a Németh Miklós, aki 1989-ben döntést hozott a vasfüggöny lebontásáról és a magyar-osztrák határ megnyitásáról a keletnémet menekültek előtt.

A határnyitás „a békés forradalmak győzelmének és Németország és Európa egyesítésének alapvető feltétele volt” – hangsúlyozta *Christine Lieberknecht*, a konzervatív CDU politikusa, hozzátéve, hogy Németh Miklós „a szabadság jelét mutatta fel a diktatúra világában”, és a pillanatnyi hatalmi érdekek helyett „az emberiség érdekében” cselekedett.

Tarek Al-Wazir Hessen tartományi miniszterelnök-helyettes köszöntőjében hangsúlyozta, hogy Németh Miklós nagy bátorságról tett tanúbizonyságot, amikor nem kért engedélyt Moszkvától a határ megnyitásáról szóló döntés végrehajtásához, hanem csupán tájékoztatta a szovjet vezetést a döntésről.

Wolfgang Schäussel volt osztrák kancellár a díjazottat méltató beszédében kiemelte, hogy a Point Alpha támaszpont „a hidegháború legforróbb pontja” volt, ahol akár egy világháború is kirobbanhatott volna, és ezt az újabb világéget csak a felelős politikusok bölcsessége és körültekintő magatartása révén lehetett elkerülni.

Helmut Kohl levele szerint a határnyitás rendkívül nemes gesztus volt a magyarok részéről. Ezt mutatja, hogy 1989 augusztusában – a gymnichi titkos találkozón

- amelyen Kohl és Németh megállapodott a keletnémet menekültek Ausztriába engedéséről - a magyar miniszterelnök nem tartott igényt ellentételezésre a határ megnyitásaért cserébe, annak ellenére, hogy a lépés rendkívül kockázatos volt, beláthatatlan következményekkel fenyegetett egyebek között az ország szovjet forrásoktól nagyban függő energiaellátását tekintve

A dokumentumok között közreadjuk Christine Lieberknechtnek, Thüringia Szabadállam miniszterelnökének és Tarek Al-Wazirnak, Hessen miniszterelnök-helyettesének üdvözlő szavait. Emellett közöljük Dr. Wolfgang Schüsselnak, az Osztrák Köztársaság volt szövetségi kancellárjának laudációját, és Helmuth Kohl személyes levelét, amelyet Wolfgang Schüssel olvasott fel. Egyetértett Kohl kancellár megállapításaival, többek között azzal, hogy „ön ütötte ki az első követ a Berliini Falból” és azzal is, hogy jelenünk „az ön hatékonysága és állhatatossága nélkül más lenne. Erre jómagam, s velem együtt a Németországban, Európában és az egész világon élő emberek mindig is hálával fognak gondolni”.

Természetesen közöljük Németh Miklós válaszbeszédét, amelyben megköszönte annak a személyes döntésének az elismerését, amelyben az egykori magyar kormány, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a határőrség tagjai segítettek és az egész magyar nép támogatta.

Végezetül közöljük *Klaus Wowereitnek*, Berlin főpolgármesterének meghívását a 2014 november 9-én a Berliini Fal leomlásának 25. évfordulójára, amelyet azokban a napokban beszéltek meg a Geisában tartózkodó korábbi magyar miniszterelnök és Berlin főpolgármestere.

JENEI GYÖRGY